

mi que debian seguir, mes no 'n feren cas y aixís seguiren fins que Deu 'ls castigá ab la Captivitat de Babilonia. Com que lo Poble Juheu patia molt en lo Captiveri torná á recordarse de son Deu, restaurant son temple y vivificant la Relligió per tots los medis que li foren possibles, mes Deu no escoltá allavors sos prechs, vinguén una época terrible per la Relligió puig que Antioch Magne declará violenta y oberta guerra contra 'l poble de Deu prometent esborrarli la Relligió y ritos patris, morintne molts alguns dels quins la Iglesia 'ls considera com á mártirs. Una vegada sortits del Captiveri tingueren alguns anys de llibertat mes prompte Jerusalem fou sitiada per Pompeyo apoderantse d'ella 'ls Romans y caigueren en altre captiveri pitjor que l' esmentat. Durant lo reynat d' Herodes vingué Jesu-Christ comensant aquí l' altre época de la Relligió cristiana que passarem breument sense fer noció d' alguns fets importants.

Al arribar la plenitud dels temps vá apareixer entre 'ls homes en carn Christo, Deu y Home, qui va instituir la *lley nova ó de gracia* y no ya per un sol poble sino per tot lo mon, la que va fer predicar per sos Apostols y han seguit fent sos successors. Despres de la mort de Christo vingueren las persecucions que no pogueren aterrar la Relligió d' aquella Iglesia que no en vá l' hi havia dit Christo «*et porta inferi non praevalescunt adversus eam*». Venen despues las heretjias á probar d' esfonsar la Iglesia y ab ella á la Relligió mes no poden á pesar dels esforços de Menandro, Ebión, Carpócrates y Valentinians contra quins Jesgrimiren las espasas de la ciencia, S. Climent Romá, Ignasi d' Antioquia, Bernabé y Policarp d' Esmirna y ab aquestas batallas seguí la Iglesia defençant á la Relligió fins que Constantino 's convertí al Catolicisme. Allavors va sortir de sota terra (Catacumbas) per extendres sobre d' ella la Iglesia depositaria de la verdadera Relligió y

semblava que habia de gosar d' una pau perfecta quan esdevingué l' Arrianisme, remoguent la Relligió fins á sos fonaments puig que negavan á son fundador negant la carn de Christo; error que infestá com veneno ponzonyós, segons l' hi diuhen alguns Sants Pares, á tota la Christiandat, als Reys y al clero ambició de figurar. Vingué no obstant un San Atanasi que ab sa ciencia y virtut 'ls confongué. Vingueren 'ls Pelagians negant la gracia de Christo, la que defensá abatint al heretge un San Basili. Aparagué Nestori diguent que hi habia en Christo dos personas defensant la veritat, San Ambrós. Seguiren 'ls Eutiquians, Monotelitas y altres, floreixent per altra part Sants Pares com Cirilo de Jerusalem, San Cipriá, San Dionís, San Jeroni y San Agustí. Passá l' invasió mahometana que fou tan gran que diu Pascal responent á una objecció reproduida mil vegades: «Jesu-Christ y Mahoma prengueren rumbos diferents y medis tant contraris que suposant lo triomph de Mahoma debia frustrarse 'l plan de Jesu-Christ y morí 'l Cristiánisme á no haber sigut sostingut per un 'poder diví» y aixís passaren 'l Cisma dels grechs, 'ls Hussitas, Widefitas y demás arribant al Protestantisme y Lliberalisme que passaré sense parlar d' ells puig mereixen tractarne apart.

Granollers 18 de Septiembre de 1898.

T. C.

(1) Fragment de un treball llegit en la Conferencia Moral que tingué lloch lo diumenje 18 del passat en lo Centre Católich.

LOS TEUS ULLS

Clavo mos ulls en el sol,
y 'ls raigs que llessa,
tenen per mi tan poder,
tanta potencia,
que al arribar en mos ulls
mos ulls ne creman!